

Slovensko predsedstvo EU 2008
Slovenian Presidency of the EU 2008
La Présidence slovène de l'UE 2008

GOVOR

PREDSEDNIKA VLADE RS IN PREDSEDNIKA EVROPSKEGA SVETA JANEZA JANŠE NA OTVORITVI 15. SKUPNE PARLAMENTARNE SKUPŠČINE AFRIKE, KARIBOV, PACIFIKA IN EU

Ljubljana, 17. marec 2008

Spoštovana sopredsedujoča Skupni parlamentarni skupščini Afrike, Karibov, Pacifika in Evropske unije, gospa Glenys Kinnock in gospod Wilkie Rasmussen, spoštovani predsedujoči ministrskemu svetu AKP, gospod Ali Farah Assoweh, spoštovane poslanke in poslanci, dame in gospodje,

V veliko čast in zadovoljstvo mi je, da vam lahko danes izrazim dobrodošlico tukaj v Ljubljani. Skupna parlamentarna skupščina držav Afrike, Karibov, Pacifika in Evropske unije se tokrat sestaja že petnajstič. Postala je sinonim dobrega partnerstva in uspešnega dialoga med poslankami in poslanci, ki predstavljajo več kot šestino državljanek in državljanov sveta.

Slovenija je prva izmed novih držav članic, ki je prevzela predsedovanje Evropski uniji. V času našega vodenja Evropske unije je Skupna parlamentarna skupščina Afrike, Karibov, Pacifika in Evropske unije nedvomno eden pomembnejših dogodkov. Poleg vaše neprecenljive vloge za razvoj demokracije in dobrega upravljanja ter promocije spoštovanja človekovih pravic je nepogrešljiv tudi vaš glas za osveščanje državljanek in državljanov o preseganju stereotipnih predstav o naših kultur in o pomenu sinergije boljšega sodelovanja. Prav krepitev dialoga med kulturami je ena izmed prioritet slovenskega predsedovanja, ki nas še posebej zavezuje.

Evropska unija se spreminja. Z vstopom novih držav članic so se odprle dodatne možnosti sodelovanja. To potrjuje sama statistika blagovne menjave zadnjih let. Čeprav so zahodnoevropske države največje trgovinske partnerice držav Afrike, Karibov in Pacifika (AKP), je s slednjimi najvišjo stopnjo rasti blagovne menjave v obdobju med letoma 2000 in 2006 zabeležila večina novih članic Evropske unije. Evropska unija je s podpisom Pogodbe o reformi konec leta 2007 premostila notranji zastoj institucionalnega razvoja. Tako okrepljena se bo lažje usmerila navzven, pri čemer tudi nove članice vidimo nove priložnosti za sodelovanje s partnerji Evropske unije v svetu.

V letu 2008 želi Evropska unija posebno pozornost nameniti pogajanjem o sklenitvi celovitih regionalnih sporazumov o partnerskem sodelovanju z regijami AKP. Njihov osnovni namen je jasen: prispevati k večji gospodarski rasti in postopnemu vključevanju afriških, karibskih in pacifiških držav v svetovno gospodarstvo ter spodbuditi njihovo regionalno integracijo.

Zelo nazoren je podatek Svetovne trgovinske organizacije, po katerem je več kot četrtina svetovne blagovne menjave v letu 2006 potekala znotraj Evropske unije in manj kot odstotek znotraj afriškega kontinenta. Prav tako je bila blagovna menjava med afriškimi državami kar osem-krat manjša kot njihova menjava z Evropsko unijo. Regionalna integracija torej pozitivno vpliva na razvoj, zato jo Evropska unija spodbuja tudi v drugih delih sveta.

Premagovanje medsebojnih razlik in meja je ključ dolgoročnega razvoja. Zato pozdravljam prvi, konec lanskega leta parafirani celoviti sporazum o partnerskem sodelovanju s Karibsko regijo. Utrjeval bo pot celovitim sporazumom z ostalimi petimi regijami. Slovenija kot predsedujoča Svetu Evropske unije se bo pri tem zavzemala, da se v pogajanjih posveti posebno pozornost razvojnemu delu sporazumov in prilagodljivemu pristopu.

Vsak državljan Evropske unije je v letu 2006 prispeval skoraj 100 evrov razvojne pomoči, od tega več kot 50 odstotkov državam Podсахarske Afrike. Evropska unija kot največji svetovni donator želi okrepiti svoje razvojno sodelovanje v smislu prispevati »več, hitreje in predvsem bolje«. Več predvsem s polnivitjo desetega Evropskega razvojnega sklada, ki zagotavlja skoraj 23 milijard evrov razvojne pomoči, in bolje s pomočjo lani sprejetega Kodeksa ravnanja Evropske unije o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike.

Ponosni smo, da v desetem Evropskem razvojnem skladu s prispevki prvič sodelujemo tudi nove države članice. Usmerili se bomo na področja, kjer bomo lahko dosegli največji učinek, in sodelovali v projektih z drugimi donatorji v tistih regijah, kjer doslej nismo bile prisotni.

Boljša pomoč se bo odražala v močnejši vlogi partnerskih držav pri oblikovanju strategij razvoja, upravljanju sredstev, njihovi večji odgovornosti za razvoj in zmožnosti prilagajanja spremembam. Prepričani smo, da si bodo tudi nacionalni parlamenti v državah AKP državam po svojih zmožnostih prizadevali za večjo absorpcijsko sposobnost držav in učinkovitejšo porabo razvojne pomoči.

Spoštovane poslanke in poslanci,

Evropska unija je čvrsto odločena prispevati svoj delež za uresničitev Deklaracije tisočletja. Leta 2005 je sprejela Evropsko soglasje o razvoju in bistveno prispevala k uspešnemu izidu vrha Združenih narodov za pregled napredka pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja. V letu 2008 nadaljuje z novimi pobudami za pospešeno uresničevanje zastavljenih ciljev, kot je na primer Pogodba za razvojne cilje tisočletja. Evropski voditelji bomo doseganju razvojnih ciljev tisočletja posvetili posebno pozornost na junijskem zasedanju Evropskega sveta. Zavedamo se namreč, da bo doseganje ciljev v nekaterih regijah zelo zahtevno. V tem kontekstu je bil lani na vrhu v Lizboni narejen pomemben korak s sprejemom Skupne strategije Afrika-Evropska unija in njenega akcijskega načrta.

Trajnostni razvoj, vključno z energetsko varnostjo in podnebnimi spremembami, je glavni izziv tega tisočletja. Skupen je tako razvitim državam, kot državam v razvoju. Afriški pregovor pa pravi: »Tisti, ki hodijo skupaj, drug drugega opozarjajo.« Kako pomembna so prizadevanja vseh nas in tudi opozorila najmanjših, se odraža v pobudi pacifiške države Palau. Z njihovo starodavno modrostjo trajnostnega ribolova so v devetdesetih letih prejšnjega stoletja začeli preprečevati nevarno zmanjševanje ribjih jat, ki so njihov pomemben vir prehrane.

Z uspešnim pristopom in z zavedanjem medsebojne soodvisnosti so k svoji pobudi, Mikronezijskemu izzivu za zaščito obalnih voda, od leta 2005 naprej pritegnili več otoških držav v regiji. Hkrati pa se je na drugem koncu Zemlje pridružil še Karibski izziv s podobnimi cilji za ohranjanje obalnih območij.

Evropski voditelji smo na zasedanju Evropskega sveta prejšnji teden potrdili našo odločenost za iskanje rešitev prilagajanja podnebnim in energetskim izzivom. Določili smo časovnico sprejemanja energetsko-podnebnega svežnja za boljši trajnostni razvoj Evropske unije. Zasledovali bomo dva ključna cilja do leta 2020. To sta: zmanjšati izpuste toplogrednih plinov za vsaj 20 odstotkov v primerjavi z letom 1990 in dvigniti delež porabe obnovljivih virov energije na 20 odstotkov v končni porabi energije.

Namen Evropske unije je doseči učinkovit in celovit globalni dogovor decembra naslednje leto v Kopenhagenu. Zavzemamo se za skupno, vendar različno odgovornost držav v mednarodni skupnosti, kot tudi za večji prenos novih in okolju prijaznih tehnologij v države v razvoju. Močno verjamemo, da je načrtana pot decembra na Baliju prava. Vzpostavitev Prilagoditvenega sklada za države v razvoju je nedvomno dober začetek. Evropska unija je kot dopolnitev sprejela pobudo Globalno zavezništvo o podnebnih spremembah. Nujno je, da strategije in programi razvojnega sodelovanja v večji meri vsebujejo okoljski vidik. Računamo na partnerstvo z državami Afrike, Pacifika in Karibov na poti k pravičnim in trajnostnim podnebnim rešitvam za obdobje po letu 2012.

Vsi moramo ukrepati še danes, da preprečimo jutrišnje posledice podnebnih sprememb na skupno varnost. Brez miru ni razvoja in brez razvoja ni miru. Ob tem si moramo prizadevati, da se v procese reševanja svetovnih izzivov z upoštevanjem načel soodvisnosti in medsebojne pomoči vključujejo novi globalni igralci.

Spoštovani,

velik borec za človekove pravice in afriški voditelj Nelson Mandela je na pomen časa opozoril z naslednjimi besedami: »Čas moramo uporabiti modro in se vedno zavedati, da je čas vselej zrel, da storimo prav«. Ne jutri ali pojutrišnjem, danes in tukaj nosimo veliko odgovornost, da izzive pravočasno spreminjamo v priložnosti. Verjamem, da bo tudi tokratno zasedanje Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU v Ljubljani prepoznalo vse tiste priložnosti, ki nas vodijo k krepitvi medsebojnega partnerstva.

Hvala lepa!